

Настав час просувати внутрішній туризм за європейськими екологічними стандартами

ДЕРЖАВНИЙ
ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

22 квітня 2026 року

СТАЛИЙ ТУРИЗМ – ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР ДЛЯ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ

Міжнародна науково-практична конференція

ЗАГАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ

З 2023 року внутрішній туризм в Україні відроджується, а відносно безпечніші західні регіони, такі як Чернівці, Львів, Івано-Франківськ та Закарпаття, стають найбільш популярними напрямками.

Понад 45 % опитаних українців віддають перевагу подорожам країною саме з туристичною метою, інформує Державна агенція розвитку туризму з посиланням на власне опитування. 21 % українців зазначили, що подорожуючи, вони підтримують економіку країни.

Короткострокові відвідування природних рекреаційних зон стали найкращим вибором для 11 % українців, які прагнуть спокою та єднання з природою.

Розвиток внутрішнього туризму вимагає від індустрії гостинності високої якості і безпеки послуг, надійної інфраструктури та ефективних систем управління, щоб запобігти надмірному впливу на довкілля та природні ландшафти.

Політика ЄС у сфері туризму

У 2003 році Єврокомісією було створено Комісію з питань сталого туризму, до складу якої увійшли члени міжнародних організацій і урядів держав-членів ЄС, представники регіональних та місцевих адміністрацій, туристичних асоціацій, профспілок, екологічних та інших громадських організацій.

Комісія забезпечила:

- розробку правил туристичної діяльності у ЄС;
- управління на місцях;
- визначення індикаторів сталості туризму;
- запровадження системи моніторингу, оцінювання та звітності.

У жовтні 2007 року Єврокомісія схвалила розроблену Комісією [Стратегію сталого та конкурентоспроможного європейського туризму](#).

У 2009 році на виконання стратегічних завдань Рішенням Єврокомісії 2009/564/ЄС та 2009/578/ЄС вперше були встановлені екологічні критерії та вимоги до оцінювання та перевірки послуг кемпінгів і готелів. У 2016 році ці критерії були переглянуті. На їх заміну у 2017 році Рішенням Єврокомісії (ЄС) 2017/175 були встановлені [критерії](#) програми екологічного маркування EU Ecolabel, які на сьогодні є єдиними для всіх засобів розміщення туристів.

Встановлені критерії поширюються на послуги засобів тимчасового розміщення, послуги кемпінгів та допоміжні послуги, що перебувають під управлінням закладу, який надає послуги з тимчасового розміщення, а саме:

- послуги харчування, що надають заклади ресторанного господарства;
- послуги відпочинку, занять спортом або фітнесу;
- облаштування зелених зон для відпочинку;
- послуги з організації конференцій, зустрічей або навчальних заходів;

- приміщення спільного користування для прання та приготування їжі;
- інформаційні центри та виставкові зали, що доступні відвідувачам.

Екологічні критерії, схвалені Рішенням Єврокомісії (ЄС) 2017/175, вважаються еталонними для оцінювання засобів розміщення туристів у межах інших європейських програм екологічного маркування за схемою згідно з ISO 14024.

Підтвердження відповідності встановленим критеріям передбачає сертифікацію. Екологічний сертифікат у поєднанні з екомаркуванням розглядаються Єврокомісією як найбільш надійні інструменти демонстрації сталості, посилення конкурентоспроможності та запобігання грінвошингу.

894 засоби розміщення у ЄС на початку 2025 року були сертифіковані за схемою згідно з EN ISO 14024 і мають право на застосування екомаркування EU Ecolabel.

Пропозиція для засобів розміщення в Україні

Вимоги стандарту СЕМ UA.10156.55.059:2025 Система екологічної сертифікації та маркування згідно з ДСТУ ISO 14024:2018 (ISO 14024:2018, EN ISO 14024:2018, IDT). Засоби розміщення туристів. Екологічні критерії та метод оцінювання узгоджені з вимогами критеріїв, що встановлені Рішенням Єврокомісії (ЄС) 2017/175.

Цій стандарт розроблений національним технічним комітетом стандартизації ТК 82 «Охорона довкілля». Прийнятий 19 серпня 2025 року, він набув чинності з 01 вересня 2025 року в межах української програми екомаркування «Зелений журавлик».

Сертифікація доступна для готелів, кемпінгів, будинків відпочинку та інших засобів розміщення туристів відповідно до визначень у ДСТУ ISO 18513:2024 (ISO 18513:2021, IDT) Туристичні послуги. Готелі та інші засоби розміщення туристів. Словник термінів.

Рейтингова система оцінювання відповідає європейській і передбачає можливість отримати клас екологічного маркування від «бронзового» до «платинового».

Сертифікат та визначений екологічний клас за результатом рейтингового оцінювання забезпечить більшу привабливість, конкурентоспроможність закладів надання послуг тимчасового розміщення у поєднанні з енергетичною ефективністю, раціональним використанням водних ресурсів, зменшенням обсягів утворених відходів та впливу на довкілля від їхньої діяльності.

Схема оцінювання згідно з ISO 14024¹ та вимоги до акредитації органу сертифікації згідно з ISO/IEC 17065² забезпечують рівнозначне розуміння і визнання результатів сертифікації на рівні 170 держав-членів Міжнародної організації стандартизації.

Екологічна сертифікація засобів розміщення – переваги для бізнесу, гостей і довкілля

Зростання попиту на сталий туризм

78 % мандрівників у 2022 році планували подорожувати більш екологічно відповідально протягом наступного року (за [даними](#) Booking.com, 2022).

¹ ДСТУ ISO 14024:2018 Екологічні маркування та декларації. Екологічне маркування типу I. Принципи та процедури (ISO 14024:2018, IDT).

² ДСТУ EN ISO/IEC 17065:2019 Оцінка відповідності. Вимоги до органів з сертифікації продукції, процесів та послуг (EN ISO/IEC 17065:2012, IDT; ISO/IEC 17065:2012, IDT).

93 % опитаних Booking.com на початку 2025 року заявили, що хочуть здійснювати більш сталий вибір, обираючи місце тимчасового розміщення (10-й [звіт](#) Booking.com за результатами дослідження сталого туризму, 2025).

Дослідження Booking.com ґрунтується на глобальному опитуванні 32 000 респондентів із приблизно 34 країн.

Відповідність законодавству

Наявність сертифіката відповідності встановленим екологічним критеріям є підставою застосовувати до засобу розміщення твердження «екологічний» на законних підставах та спеціальний знак екомаркування.

Безпідставне застосування твердження «екологічний», «еко-» та інших, що можуть мати ознаки грінвошингу, класифікуються як порушення статті 15-1 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції». Штрафи за порушення можуть сягати до 5 % річного доходу (виручки) від реалізації продукції за попередній рік, або 170 000 грн, якщо дохід відсутній або не надано відповідні відомості.

Довіра

Наявність екологічного сертифіката є чітким сигналом для довіри, яка ґрунтується на перевірених відповідності високим вимогам стандарту.

Це доводять результати досліджень, проведених [Booking.com](#), [Phocuswire](#) – понад 60 % мандрівників при бронюванні надає перевагу сертифікації як ознаці доброчесності.

Екологічний сертифікат:

- формує позитивний імідж і допомагає виділитися серед конкурентів у регіоні;
- дає більше можливостей для пропозицій у корпоративних програмах подорожей компаній, які реалізують політику сталого розвитку, зокрема серед тих які є підписантами Глобального договору ООН;
- забезпечує підтвердження екологічних вимог у тендерах.

Економія ресурсів = захист довкілля і зменшення витрат

Дотримання вимог стандарту дасть змогу заощаджувати. Унаслідок цього еко-сертифікований готель зменшує негативний вплив на довкілля, пом'якшує кліматичні зміни та отримує довгострокову економію витрат, яка може становити десятки тисяч євро щороку.

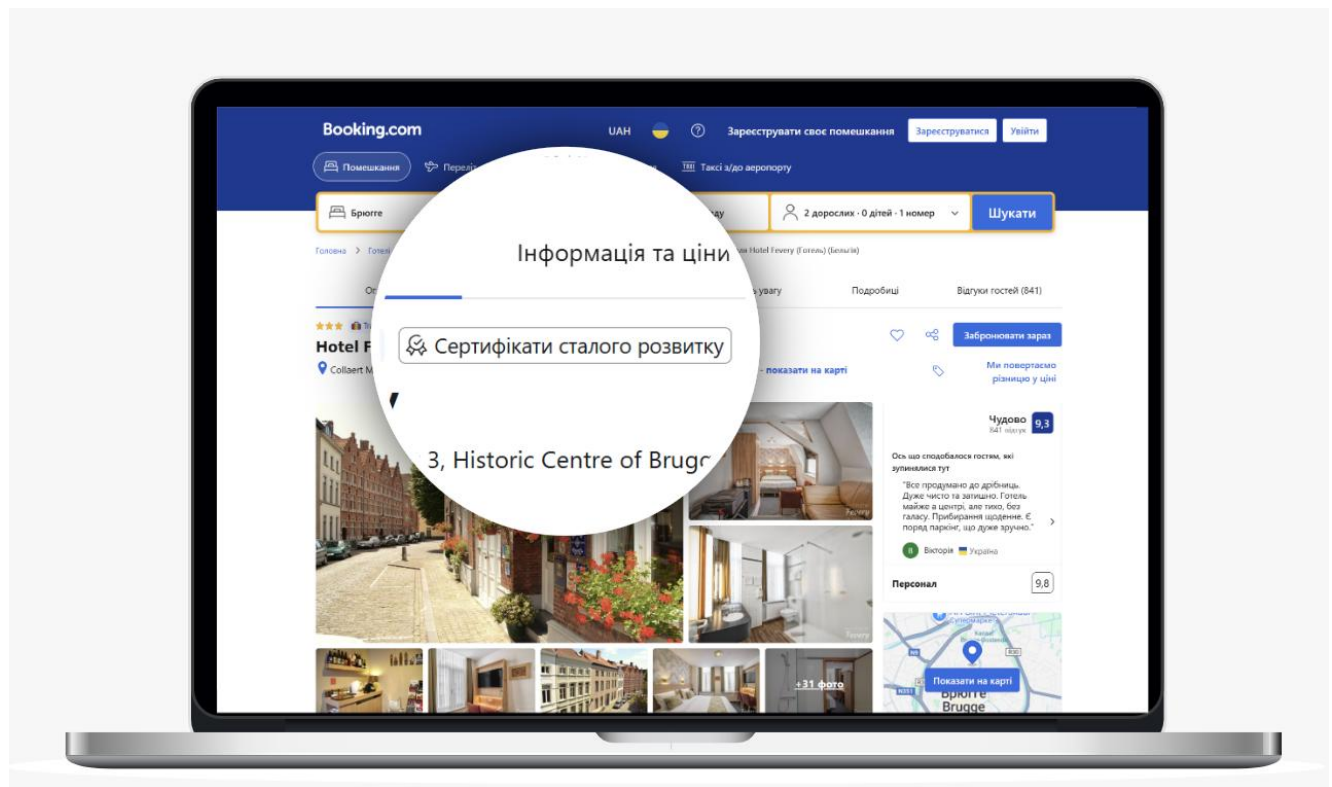
Підвищення конкурентоспроможності

Екологічно сертифіковані готелі, кемпінги, будинки відпочинку та інші засоби розміщення мають більший попит на ринку порівняно із засобами розміщення без сертифікації.

Туристи надають перевагу екологічним засобам розміщення, навіть якщо вони дорожче на 10–15 % порівняно зі звичайними (у межах однієї категорії). Гості готові платити більше за підтверджену якість, безпеку та екологічну відповідальність.

Наявність екологічної сертифікації допомагає виділитися серед конкурентів, на міжнародних онлайн-платформах Booking.com, Airbnb та інших, які застосовують позначення про наявність сертифікації, яка підтримує сталий розвиток ("eco-certified", "sustainable travel").

Таке позначення підвищує конверсію бронювань, тому що сертифіковані готелі потрапляють у спеціальні категорії / фільтри.

Позначення про наявність сертифіката сталого розвитку на платформі Booking.com

Фінансові інструменти та інші форми підтримки

На сьогодні бізнес може скористатися різними формами підтримки, щоб досягти вимог екологічних критеріїв.

Державні та муніципальні програми енергоефективності забезпечують компенсацію 10–20 % витрат на підтримку утеплення будівель, модернізації систем опалення, встановлення сонячних панелей або теплових насосів.

Гранти у межах програм EU4Business, NEFCO, UNDP, UNIDO – підтримують бізнеси у сфері зеленої економіки та сталого туризму. Переважно підтримка передбачає компенсацію частини інвестицій чи кредитної ставки на модернізацію інфраструктури або навчання персоналу.

Програми банківського співфінансування стають доступнішими саме для бізнесів, що впроваджують політику енергоефективності та сталого розвитку. Наприклад,

доступ до грантів, дешевих коштів та інших економічних інструментів у межах програми «**Зроблено в Україні**».

Зелені публічні закупівлі – тендер, в якому визначені екологічні вимоги до предмета закупівлі (наприклад, послуг розміщення, харчування тощо). Щодо екологічної сертифікації засобу розміщення, така вимога може бути застосована у специфікації або нецінових критеріях відповідно до статей 23, 29 Закону України «Про публічні закупівлі». Практика зелених закупівель в Україні підтримується проєктами міжнародної технічної допомоги і набуває поширення у моделі B2B.

Соціальна відповідальність і державна політика

Сертифікація засобів розміщення підтверджує практичні кроки бізнесу на шляху до сталого розвитку. Такі ініціативи позитивно сприймаються місцевими громадами, туристами та міжнародними партнерами, що збільшує соціальний капітал закладу як відповідального учасника ринку.

ПРО ЗАХІД

Ініціатива проведення Міжнародної конференції «Сталий туризм – європейський вимір для відбудови України» належить Всеукраїнській громадській організації «Жива планета» і Державному торговельно-економічному університету.

Захід сприятиме реалізації:

- Стратегії державної екологічної політики України на період до 2030 року, затвердженої Законом України від 28.02.2019 № 2697-VIII;
- Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16.03.2017 № 168-р;
- Закону України «Про енергетичну ефективність» та міжсекторальних заходів з підвищення енергоефективності Національного плану дій з енергоефективності на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1803-р.

РЕЄСТРАЦІЯ

Обов'язкова для всіх учасників і триває до **20 квітня 2026 р.**
Участь доступно очно і онлайн.

Зареєструватися за посиланням: <https://forms.gle/jtjWQeLHKq5UUHM76>

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ

В очному форматі конференція відбудеться у Державному торговельно-економічному університеті.

Адреса: Київ, вулиця Кіото, 19, Державний торговельно-економічний університет

Державний торговельно-економічний університет (ДТЕУ) – інноваційний заклад вищої освіти України, що у 2026 році відзначає 80-річчя. Університет сертифікований за ДСТУ ISO 9001:2015 і послідовно реалізує стратегію корпоративної, соціальної та екологічної відповідальності, забезпечення високої якості освіти.

Університет запроваджує європейські підходи до формування нової генерації інтелектуальної еліти нації та є лідером у підготовці професіоналів для сфери туризму. У структурі університету функціонує технічний комітет ТК-118 «Послуги торгівлі, ресторанного господарства, туристичні та виставкові»; науковці очолюють розроблення освітніх стандартів вищої освіти у сфері туризму та гостинності; сформовано наукові школи з проблематики сталого туризму.

ДТЕУ – активний учасник національного та міжнародного дискурсу сталого розвитку туризму через науку, стандартизацію, освіту та просвітницьку діяльність.

ОНЛАЙН УЧАСТЬ

Підключення онлайн для зареєстрованих учасників буде доступно на платформі ZOOM:

<https://us02web.zoom.us/j/86485123319?pwd=bzRNtiMGn7QfsSH3Y4lvcITGHJ3QAY.1>

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

Середа, 22 квітня 2026 року

Модератор заходу – Наталія ПРИТУЛЬСЬКА, перший проректор Державного торговельно-економічного університету

Час	Вітальні слова	
10:00	Державний торговельно-економічний університет Анатолій МАЗАРАКІ ректор, академік НАПН України, голова ТК-118 «Послуги торгівлі, ресторанного господарства, туристичні та виставкові» Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України Олександр КРАСНОЛУЦЬКИЙ, заступник Міністра Едуард АРУСТАМЯН Міністерство розвитку громад та територій України Альона ШКРУМ, перший заступник Міністра Державне агентство розвитку туризму України Наталя ТАБАКА, голова Тетяна ТИМОЧКО, голова Всеукраїнської екологічної ліги	
ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ		
Час	Тема	Доповідач
10:20-10:35	Сталий туризм – стандарти та переваги для громад і захисту природних територій Global Sustainable Tourism Council, GSTC	Анула ГАЛЕВСКА
10:35-10:50	Політика ЄС та критерії Ecolabel.EU для засобів розміщення туристів Європейська Комісія, Генеральний директорат з навколишнього середовища	Малгожата ГОЛЕБЄВСЬКА
10:50-11:15	Екологічні критерії та метод оцінювання засобів розміщення туристів – новий стандарт для підтримки сталого туризму в Україні Технічний комітет стандартизації ТК 82 «Охорона довкілля» – ВГО «Жива планета»	Світлана БЕРЗІНА

11:15-11:30	Національна стандартизація у сфері туризму та охорони культурної спадщини Досвід ТК-169, нові напрями гармонізації міжнародних стандартів та перехід до інтегрованого управління якістю туристичних дестинацій. ГС «Національна туристична організація України», президент ТК-169 «Туризм і послуги в сфері туризму», голова	Іван ЛІПТУГА
11:30-11:40	Сталі практики туризму як чинник регенеративної економіки громад України в умовах повоєнного відновлення Всеукраїнське об'єднання організацій роботодавців «Всеукраїнська федерація роботодавців у сфері туризму України», президент	Тетяна ТИМОШЕНКО
11:40-11:50	Тенденції щодо запровадження принципів сталого туризму в готельному секторі України та Європи ГО «Асоціація готелів та курортів України», UHRA, президент Управлінська компанія «Vertex Hotel Group», генеральний директор	Ірина СІДЛЕЦЬКА
11:50-12:00	Сталий розвиток туризму: між нормативною моделлю та практиками реалізації Держаний торговельно-економічний університет, кафедра туризму та менеджменту креативних індустрій завідувач, професор ТК-118 «Послуги торгівлі, ресторанного господарства, туристичні та виставкові», підкомітет «Туризм та послуги у сфері туризму», голова	Тетяна ТКАЧЕНКО
ДИСКУСІЙНА ПАНЕЛЬ Модератор – Світлана БЕРЗІНА, ВГО «Жива планета», Технічний комітет стандартизації ТК 82 «Охорона довкілля»		

12:00-12:30	Офіс сталого розвитку Bukovel, керівник	Богдан КРАСАВЦЕВ
	«Glamping.Ua» та «Prozori.Glamping», керівник підприємства, співзасновник бізнес-проектів	Андрій РОДКІН
	Готельний комплекс «Братислава», доктор філософії, генеральний менеджер	Світлана БОНДАР
	Отель «InterContinental Wien» ByIHG, Відень, Австрія, Комерційний директор	Діана БАТИЩЕВА
	ГС «Асоціація в'їзних туристичних операторів України» (AITOU), президент	Олена КАЗЬМІНА

Мова:

Мови заходу – українська, англійська.
Буде забезпечений синхронний переклад.

Контакти:

Тетяна ТКАЧЕНКО, завідувач кафедри туризму та менеджменту креативних індустрій Державного торговельного-економічного університету

t.tkachenko@knute.edu.ua

+380 (67) 280 11 24
(тел., Viber, Telegram, WhatsApp)

Олена ІВАНОВА, начальник відділу моніторингу, взаємодії з ЦОВВ та регіонального розвитку ВГО «Жива планета»

info@livingplanet.org.ua

+380 (67) 886 31 93
(тел., Viber, Telegram, WhatsApp)